

ВВЕДЕНО В ДІЮ
(наказ 212/27.08.2025 від 27 серпня 2025 р.)

Ректор ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

О.С. Поважний

ПОЛОЖЕННЯ
про інституційний репозитарій
ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»

Затверджено на засіданні Вченої ради
ТОВ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»
Протокол № 3 від 25 січня 2024 року
зі змінами (Протокол №1 від 26.08.2025 року)

Запоріжжя 2025

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ТЕРМІНИ

1.1 Положення про інституційний репозитарій (далі – Положення) ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» (далі – Університет) визначає назву, місію, структуру, завдання та політики, щодо основних засад організації та управління репозитарієм Університету.

1.2 Повна назва англійською мовою – Institutional Repository of «TECHNICAL UNIVERSITY «METINVEST POLYTECHNIC» LLC (далі – IRTUMIP як українською, так і англійською мовами).

1.3 IRTUMIP – інституційний репозитарій, що накопичує та зберігає електронні версії наукових, методичних і технічних документів (творів), створених працівниками та студентами ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» (далі – університету) або іншими особами, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет.

1.4 Основні терміни

Автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір та якій належать майнові права інтелектуальної власності на твір відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право і суміжні права», іншого закону чи договору.

Авторський договір – договір, умови якого встановлені університетом, та який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до запропонованого договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору приєднання (п.1 ст. 634 Цивільного кодексу України).

Архівна колекція – це сукупність окремих архівних документів різного походження, що мають наукову, історико-культурну цінність і об'єднані за однією або кількома ознаками (тематичною, авторською, хронологічною, номінальною тощо).

Відкритий доступ – розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ до яких дозволено правовласниками всім бажаючим без обмежень та у будь-який спосіб.

Депозитор – особа, яка здійснює архівування матеріалів в репозитарії.

Електронний архів (репозитарій) – місце, де зберігаються і підтримуються різні дані.

Інституційний репозитарій – це місце, де зберігаються, накопичується, систематизується в електронному вигляді продукти інтелектуальної діяльності наукового, освітнього та методичного призначення, та забезпечується довготривалий, постійний і надійний відкритий доступ до них засобами Інтернет-технологій.

Твори – створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов'язків: повні тексти літературних письмових творів: книг,

брошур, статей, конспектів лекцій, аналітичних оглядів, звітів, презентацій тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи та пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; фотографічні твори; інші твори, представлені в електронній (у тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп'ютер.

1.5 Репозитарій формується та функціонує у відповідності до наступних документів:

- Положення про Інституційний репозитарій ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА»;
- Закон України «Про авторське та суміжні права»;
- Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»;
- ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання;
- ДСТУ 3582:2013 Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою;
- Інших нормативних документів, що регулюють питання авторського та інформаційного права.

2 ПРИЗНАЧЕННЯ, ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ

2.1 Основне призначення IRTUMIP – накопичення, систематизація та зберігання інтелектуальних продуктів університетської спільноти, а також поширення цих матеріалів у цифровому вигляді засобами Інтернет-технологій у середовищі світового науково-освітнього співтовариства.

2.2 Завдання IRTUMIP – популяризація здобутків отриманих вченими університету та підвищення рейтингу університету через зростання рівня цитованості публікацій шляхом поширення в електронному вигляді наукових праць, що видаються в університеті з забезпеченням довготривалого, постійного, вільного та надійного доступу до них через Інтернет.

2.3 Основні функціональні риси IRTUMIP як інституційного репозитарію університету – це:

- веб-орієнтована база даних (цифрових копій наукових та методичних матеріалів), що визначені інституційно однією організацією – Університетом;
- кумулятивна та постійна база даних (колекції записів, призначені для постійного поповнення, зберігання та надання доступу на довготривалій основі);
- система, що дозволяє розміщувати матеріали особам після реєстрації на підставі діючих політик та підтверджує факт, авторство та дату розміщення матеріалів;

- система, що надає вільний безкоштовний повнотекстовий доступ до матеріалів з можливостями пошуку та ієрархічного перегляду за фондами, авторами, назвами, ключовими словами, датами публікації тощо;
- система, що підтримує протоколи взаємодії з іншими системами (підтримка протоколу обміну метаданими – Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting), тим самим дозволяючи інтегрувати електронний архів у міжнародні реєстри ROAR, OpenDOAR та інші.

3 СТРУКТУРА ТА УПРАВЛІННЯ IRTUMIP

3.1 Основні фонди кореневого каталогу IRTUMIP такі:

- фонди факультетів та кафедр університету;
- кваліфікаційні роботи студентів;
- дисертації та автореферати дисертацій;
- патенти та нормативні документи;
- Інші фонди створюються за необхідністю.

3.2 Функції адміністратора IRTUMIP покладаються на бібліотекаря університету.

3.3 Адміністратор може встановлювати обов'язкові до виконання всіма користувачами IRTUMIP політики, що регламентують:

- коло осіб, які можуть розміщувати свої документи в IRTUMIP, перелік таких документів та порядок їх розміщення;
- порядок розв'язування суперечок щодо можливості розміщення документів в IRTUMIP;
- порядок відкликання документів з IRTUMIP;
- перелік форматів документів, які можуть бути розміщені в IRTUMIP;
- шаблони верстання та обов'язкові для вказування метадані для документів, що розміщуються в IRTUMIP, загалом та для окремих електронних фондів, видів публікацій, видань тощо.

3.4 Адміністратор може делегувати права та обов'язки щодо керування окремими фондами IRTUMIP структурним підрозділам Університету або спільнотам авторів в особі модераторів.

3.5 Модератори фондів слідкують за виконанням даного Положення, політик, встановлених адміністратором, та вимог діючого законодавства України у відповідних фондах.

3.6 Технічне забезпечення роботи IRTUMIP покладається на департамент цифрових технологій.

4 ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДАНИХ ТА РОЗМІЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ В IRTUMIP

4.1 Розміщення електронних публікацій проводиться методом самоархівування та архівування за дорученням із дотриманням вимог до підготовки та розміщення наукових публікацій, визначених політиками IRTUMIP.

4.2 Кожен вид електронних публікацій розміщується у відповідному фонді IRTUMIP, визначеному політиками IRTUMIP.

4.3 Якщо матеріал, що розміщується в IRTUMIP, написаний мовою, відмінною від англійської, дублювання заголовка, прізвищ авторів та анотації англійською мовою є обов'язковим.

4.4 Електронна версія автореферату дисертації, представленої до захисту у спеціалізованих радах університету, розміщується дисертантом у IRTUMIP не пізніше, ніж за 30 днів до дати захисту. Електронні версії повного тексту дисертації та відгуки офіційних опонентів розміщуються дисертантом у IRTUMIP не пізніше, ніж за 10 днів до дати захисту.

4.5 Електронні версії тез доповідей, поданих на конференції, що проводяться в університеті, розміщуються в IRTUMIP у місячний строк після опублікування тез доповідей конференцій.

4.6 Ановані підсумкові звіти по завершених науково-дослідницьких держбюджетних темах розміщуються в IRTUMIP у місячний строк після їх затвердження та передавання в УкрІНТІ.

4.7 Порядок розміщення кваліфікаційних робіт в IRTUMIP.

4.7.1 Повні тексти кваліфікаційних робіт здобувачів усіх рівнів вищої освіти, представлених до захисту в ЕК/спеціалізованих рад, перевіряються на плагіат, та разом зі Звітом перевірки зберігаються на електронній платформі Moodle.

4.7.2 В загальному випадку повний текст кваліфікаційної роботи розміщується в IRTUMIP.

4.7.3 В разі, якщо робота містить комерційну таємницю або інформацію з обмеженим доступом, така робота оприлюднюється в IRTUMIP з виключенням відповідної інформації.

4.7.4 Рішення про оприлюднення повного або часткового (з виключенням інформації з обмеженим доступом/комерційної таємниці) тексту кваліфікаційної роботи ухвалюється гарантом освітньої програми на підставі дозволу/заборони власника інформації. Таке рішення має міститися у поданні до ЕК у вигляді службової записки.

4.8 Кваліфікаційні роботи здобувачів освіти розміщуються в IRTUMIP не пізніше, ніж за 3 дні до дати захисту.

4.9 Репозитарій поповнюється документами шляхом самоархівування твору автором або шляхом передачі документу до бібліотеки. Для отримання можливості самоархівування автори повинні зареєструватись та отримати відповідні права для роботи. Адміністратор репозитарію реєструє авторів, надаючи їм права депозитора.

4.10 Депозитором може бути як автор, так і уповноважений працівник бібліотеки. За бажанням автора його роботу може розміщувати у репозитарії депозитор-бібліотекар. При цьому автор надає у бібліотеку електронну версію роботи у форматі, що читається машиною, і набір ключових слів двома мовами: українською та англійською. Рекомендований розмір файлу до 500 Мб.

4.11 Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак, у кожному з видів рекомендуються для використання певні формати:

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів		
Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe PDF	pdf
Презентація	Microsoft Powerpoint	pptx
Таблиці	Microsoft Excel	xlsx
Зображення	JPEG, GIF	Jpg, gif, jpeg
Аудіо	WAV, MP3	wav, mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mpe

4.12 Обов'язкові метадані матеріалів, що передаються в репозитарій – заголовок твору, прізвища авторів, дата публікації, ключові слова та анотація (якщо вона є), подаються українською та англійською мовами.

4.13 Кожен опис публікації, що вноситься в IRTUMIP повинен включати повний бібліографічний опис згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» для публікації українською мовою та за міжнародним стилем APA (American Psychological Association) style для іншомовних публікацій.

4.14 Бібліографічний опис патентів зазначається згідно ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання.

4.15 Публікації, здійснені науковцями, розміщуються в репозитарії за умови відсутності заборони на їх розміщення з боку видавництва.

4.16 Матеріал може бути відкликаний з репозитарію автором, університетом чи в правовому порядку. За проханням автора електронна публікація вилучається з відкритого доступу або

замінюється на певний час прихованою формою повного тексту. Всі запити на відклик мають проходити через адміністратора репозитарію.

4.17 Хронологічні рамки для IRTUMIP не встановлюються.

4.18 Порядок дій при роботі в інституційному репозитарії визначається Інструкцією по розміщенню публікацій в IRTUMIP.

5 ЗАХИСТ АВТОРСЬКИХ ПРАВ

5.1 Розміщуючи свій твір в IRTUMIP автор приймає умови Авторського договору про передачу невиключних прав на використання твору (додаток).

5.2 Твір не може бути розміщений в IRTUMIP, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоди громадському порядку, здоров'ю та моральності населення.

5.3 У випадку, коли твір створено у співавторстві, уповноважений автор (уповноважена особа), розміщуючи твір в IRTUMIP, гарантує, що автор (кожен із співавторів) приймає умови Авторського договору, за яким автор передає університету на безоплатній основі невиключні права на використання твору на весь термін дії авторського права починаючи з моменту розміщення твору в IRTUMIP, а саме:

- на використання твору без отримання прибутку;
- на відтворення твору чи його частин в електронній формі (включаючи цифрову);
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на виготовлення електронних копій твору для некомерційного розповсюдження;
- на внесення твору у базу даних IRTUMIP;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Internet.

5.4 Автор зобов'язаний підтвердити, що у творі не порушено авторські права третіх осіб.

5.5 Автор зобов'язаний підтвердити, що на момент розміщення твору в IRTUMIP:

- лише йому належать виключні майнові права на твір, що розміщується;
- майнові права на твір ні повністю, ні в частині нікому не передано (не відчужено);
- майнові права на твір ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

5.6 Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

5.7 Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

5.8 Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору у репозитарії, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. Тоді він подає адміністратору репозитарію запит про вилучення роботи з архіву.

АВТОРСЬКИЙ ДОГОВІР
про передачу невиключних прав на використання твору
(електронна версія)

(прізвище, ім'я та по батькові)

(далі – Автор), з одної сторони, та ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» (IRTUMIP), (далі – Університет), з іншої сторони, беручи до уваги мету створення Інституційного репозитарію IRTUMIP – забезпечити місце і спосіб централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів та створення надійної та доступної системи обліку публікацій наукових робіт співробітників, студентів факультетів і окремих працівників Університету, уклали цей договір про наступне:

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

- **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір та якій належать майнові права інтелектуальної власності на твір відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право і суміжні права», іншого закону чи договору.
- **Авторський договір** – договір, умови якого встановлені університетом, та який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до запропонованого договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору приєднання (п.1 ст. 634 Цивільного кодексу України).
- **Твори** – створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов'язків: повні тексти літературних письмових творів: книг, брошур, статей, конспектів лекцій, аналітичних оглядів, звітів, презентацій тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи та пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; аудіовізуальні твори; твори образотворчого мистецтва; фотографічні твори; інші твори, представлені в електронній (у тому числі цифровій) формі, яку може зчитувати комп'ютер.
- **Інституційний репозитарій IRTUMIP (електронний архів)** – це ресурс відкритого доступу, який розміщений на сервері департаменту цифрових технологій в мережі Інтернет.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. Автор (власник авторських прав) надає Університету невиключні права на використання твору (*науки, літератури, мистецтва; вказати вид, форму, назву та інші характеристики*)

(*назва, характер документу, видавництво, рік, кількість сторінок*)

в обумовлених цим договором межах і на строк з _____ до _____

Під використанням в цьому договорі розуміється розміщення примірника твору в Інституційному репозитарії ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» (далі – РЕПОЗИТАРІЙ).

2.2. Автор гарантує, що на момент розміщення твору у IRTUMIP лише йому належать авторські права на твір, що вони не відчужені, не є предметом застави судового спору або претензій з боку третіх осіб.

2.3. Автор підтверджує що:

- твір має науковий або навчально-методичний характер;
- треті особи не мають право на цей твір;
- він є істинним автором цього твору.

3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

3.1. Розміщуючи свій твір в IRTUMIP, Автор приймає умови цього договору. У випадку, коли твір створено у співавторстві, кожний з Авторів приймає умови цього договору.

3.2. Автор передає Університету на безоплатній основі невиключні права на використання твору:

- на внесення твору у електронний архів IRTUMIP;
- на відтворення твору чи його частин у електронній формі, не змінюючи її змісту;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Інтернет.

3.3. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

3.4. Автор має право вимагати збереження цілісності твору і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні

твору або будь-якому іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі і репутації автора. (ст. 14 «Про авторське право і суміжні права»).

3.5. Університет в електронному архіві IRTUMIP чітко визначає ім'я Автора твору і не вносить ніяких змін до твору, гарантуючи цілісність і недоторканність твору.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

4.1. Автор і Університет зобов'язуються належним чином виконувати умови цього договору.

4.2. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує Університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

5. УМОВИ ДОСТРОКОВОГО РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

5.1. Авторський договір може бути розірваний на вимогу Автора, якщо він позбавляється прав інтелектуальної власності на твір, які мав на момент розміщення твору в репозитарії, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для Автора.

5.2. Авторський договір розривається з ініціативи університету, якщо автор:

- позбавляється авторських прав на твір, що розміщений у репозитарії;
- визнається не автором твору у судовому порядку.

5.3. Усі спори, що виникають при достроковому розірванні договору розглядаються у судовому порядку.

6. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Будь-які зміни і доповнення до цього договору дійсні, за умови, якщо вони вчинені у письмовій формі та підписані сторонами або належним чином уповноваженими на те представниками сторін.

6.2. Усі повідомлення повинні направлятися в письмовій формі.

6.3. Договір складено у двох примірниках, з яких один знаходиться у Автора, другий – у Університету.

6.4. Усі спори між сторонами розглядаються у судовому порядку.

Ректор ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ
ПОЛІТЕХНІКА»

_____ Олександр Поважний

Автор
